UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
S.P.B. COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & IT
(Self Financed)
(Managed by Udhna Academy Education Trust)
214, Ranchhod Nagar, Opp. Swaminarayan Temple,Surat-Navsari Road, SURAT-394 210

વર્ગ : ટી. વાય. બી. કોમ (સેમેસ્ટર -5)
વિષય: એડવાન્સ એકાઉન્ટીંગ એન્ડ ઓડીટીંગ _ 6
ગુણોતર વિશ્લેષણ પ્રેક્ટીસ

---

1. સ્ટોક ઉથલાનો દર ૮ વખત, વેચાણ ૫,૦૦,૦૦૦
કાચો નફો પડતર પર ૨૫% છે.છેવટનો સ્ટોક, શરૂઆતના સ્ટોક કરતાં ૧૦,૦૦૦ વધુ છે.
છેવટનો સ્ટોક શોધો.

2. ચાલુ ગુણોત્તર ૨.૮ : ૧
પ્રવાહી ગુણોત્તર ૧.૫:૧
કાર્યશીલ મૂડી રૂ ૮૧,૦૦૦
ચાલુ જવાબદારીમાં બેન્ક ઑવરડ્રાફ્ટ નથી. ચાલુ મિલકતો, ચાલુ જવાબદારી અને પ્રવાહી મિલકતો શોધો:

3. ગણેશ કંપનીની માહિતી મળે છે.
(૧) ચાલુ ગુણોત્તર ૨.૫ : ૧ (૨) પ્રવાહી ગુણોત્તર ૩ : ૧ (૩) કાર્યશીલ મૂડી રૂ.૬૦,૦૦૦
સ્ટોક બેંક ઓવર ડ્રાફટ કરતાં ૨ ગણો છે.
ચાલુ દેવા, ચાલુ મિલકતો, પ્રવાહી મિલકતો અને પ્રવાહી દેવાની ગણતરી કરો.

Q.4 અંકુર કં. લિ નુ. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૯ ના રોજનું પાકુ **સરવૈયું** નીચે મુજબ છે:

	વિગત	રૂ
	ઈક્વિટી અને દેવા	
1	શેરહોલ્ડરોનું ભંડોળ	
અ	શેરમૂડી	
	ઈક્વિટી શેર રૂ. ૧૦ નો એક એવા	૨,૪૦,૦૦૦
	૧૦% રીડિમેબલ પ્રેફ. શેર રૂ.૧૦નો	૧,૬૦,૦૦૦
બ	અનામત અને વધારો	

	સામાન્ય અનામત	૪૦,૦૦૦
2	બિન ચાલુ દેવા	
અ	લાંબા ગાળાના ઉછીનાં નાણાં – ૧૦% ડિબેન્ચર	૧,૮૦,૦૦૦
3	ચાલુ દેવા:	
અ	વેપારી લેણદારો: લેણદારો દેવીહૂંડી	૫૬,૦૦૦ ૨૦,૦૦૦
બ	અન્ય ચાલુ જવાબદારી: ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા બેન્ક ઑવરડ્રાફ્ટ	૪૦૦૦ ૧૦,૦૦૦
	કુલ	૭,૧૦,૦૦૦
	મિલકતો	
1.	બિન ચાલુ મિલકતો	
અ	કાયમી મિલકતો	
(1)	દૃશ્ય મિલકતો	
	જમીન- મકાન	૨,૭૦,૦૦૦
	યંત્રો	૧,૬૦,૦૦૦
બ	અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો પ્રાથમિક ખર્ચા	૧,૦૦,૦૦૦
2	ચાલુ મિલકતો:	
અ	માલ સામ્રગી: સ્ટોક	૨૦,૦૦૦
બ	વેપારી દેવાદારો: દેવાદારો	૫૬,૪૮૦
	લેણીહૂંડીઓ	૧૮,૪૦૦
ક	રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો: રોકડ સિલક	૮૫,૧૨૦
	બેન્ક સિલક	-----
	કુલ	૭,૧૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

ઉધાર વેચાણ (જે કૂલ વેચાણના ૬૦% છે)	**૪,૮૦,૦૦૦**
વ્યવસ્થિત ખરીદી	**૪,૮૦,૦૦૦**
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરબાદ)	**૮૦,૦૦૦**
વહીવટી ખર્ચા	**૫૦,૦૦૦**

નાણાકીય ખર્ચા	**૨૬,૦૦૦**
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	**૪૦૦૦**
તા. ૧-૪-૨૦૧૮ના રોજનો સ્ટૉક	**૮૦,૦૦૦**

નફા પર કરવેરાનો દર ૫૦% છે.

નીચેના ગુણોત્તરો ગણો:

(૧) પ્રવાહી ગુણોત્તર
(૨) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
(૩) સંચાલન ગુણોત્તર
(૪) સ્ટૉક ગુણોત્તર
(૫) દેવાદાર ગુણોત્તર (૩૬૦ દિવસ)
(૬) રોકાયેલ મૂડી પર વળતરનો દર
(૭) ઈક્વિટી શેરમૂડી પર વળતરનો દર

Q.5 સ્મિત લિ.નું તા. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

		વિગત	રૂ
I		ઈક્વિટી અને દેવા	
	૧.	શેરહોલ્ડરોનું ભંડોળ	
	અ	શેરમૂડી	
		ઈક્વિટી શેરમૂડી	૩,૦૦,૦૦૦
		૧૦% પ્રેફ. શેરમૂડી	૧,૫૦,૦૦૦
	બ	અનામત અને વધારો	૧,૧૫,૦૦૦
	ક.	શેર વૉરન્ટની સામે મળેલ રકમ	
	૨.	શેર વહેંચણી બાકી છે તેવાં શેર અરજી નાણાં	
	૩.	બિન ચાલુ દેવા	
	અ.	લાંબા ગાળાના ઉછીનાં નાણાં – ૮% ના ડિબેન્ચર	૨,૦૦,૦૦૦
	બ.	પ્રસારિત કરવેરા દેવા (ચોખ્ખી રકમ)	
	ક.	અન્ય લાંબા ગાળાના દેવા	
	ડ.	લાંબા ગાળાની જોગવાઈઓ	
	૪.	ચાલુ દેવા:	
	અ.	ટૂંકા ગાળા માટે ઉછીના લીધેલ: બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	૩૦,૦૦૦

	બ.	વેપારી લેણદારો: લેણદારો દેવીહૂંડીઓ	૧,૧૦,૦૦૦ ૨૦,૦૦૦
	ક.	અન્ય ચાલુ જવાબદારી: ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	૧૦,૦૦૦
		કુલ	૯,૩૫,૦૦૦
II		મિલકતો	
	૧	બિન ચાલુ મિલકતો	
	અ	કાયમી મિલકતો	
	૧.	દૃશ્ય મિલકતો	૬,૦૦,૦૦૦
	૨.	અદૃશ્ય મિલકતો:	
	બ	બિન ચાલુ રોકાણો	
	ક	લાંબાગાળાની લોન અને એડવાન્સ	
	ડ.	અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો: પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૫,૦૦૦
	૨.	ચાલુ મિલકતો:	
	અ.	ચાલુ રોકાણો	
	બ.	માલ સામ્રગી: સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦
	ક.	વેપારી દેવાદારો: દેવાદારો લેણીહૂંડીઓ	૧,૦૦,૦૦૦ ૩૦,૦૦૦
	ડ.	રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો: રોકડ સિલક	૫૦,૦૦૦
	ઈ.	ટૂંકા ગાળાની લોન અને એડવાન્સ: અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	૨૦,૦૦૦
	ફ.	અન્ય ચાલુ મિલકતો	
		કૂલ	૯,૩૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી: ₹

(૧) કૂલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ ઉધાર વેચાણના ૨૦% છે) ૧૦,૮૦,૦૦૦

(૨) વેચેલ માલની પડતર ૫,૪૦,૦૦૦

(૩) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરાની જોગવાઈ પહેલાંનો) ૩,૦૦,૦૦૦

(૪) તા. ૧-૦૪-૨૦૧૭નો સ્ટોક ૧,૦૦,૦૦૦

ઉપરની માહિતીના આધારે નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો. દેવાદાર ગુણોત્તરની ગણતરી માટે વર્ષના ૩૬૦ દિવસો ધ્યાનમાં લેવાના છે.

(૧) ચાલુ ગુણોત્તર
(૨) દેવાદાર ગુણોત્તર
(૩) રોકાયેલી મૂડી પર વળતર
(૪) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
(૫) મૂડી ગિયરીંગ ગુણોત્તર
(૬) દેવાં – ઈક્વિટી ગુણોત્તર (લાંબાગાળાના દેવાને આધારે)
(૭) પ્રવાહી ગુણોત્તર
(૮) સંચાલન ગુણોત્તર **(M.A.2008)**

Q.6 તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજનું જિગર લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું તેમજ વધારાની માહિતી તમને નીચે આપવામાં આવેલ છે તેના પરથી નીચેના ગુણોત્તરો શોધો:

(૧) સ્ટોક ઉથલાનો ગુણોત્તર
(૨) માલિકી ગુણોત્તર
(૩) ચાલુ ગુણોત્તર
(૪) પ્રવાહી ગુણોત્તર
(૫) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
(૬) ઈક્વિટી શેર મૂડી પર વળતરનો દર
(૭) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
(૮) લેણદારનો ગુણોત્તર

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજનું જીગર લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું

		વિગત	રૂ
I		ઈક્વિટી અને દેવા	
	૧.	શેરહોલ્ડરોનું ભંડોળ	
	અ	શેરમૂડી	
		ઈક્વિટી શેરમૂડી રૂ.૧૦નો એક	૪,૦૦,૦૦૦
		૧૦% પ્રેફ. શેરમૂડી	૨,૫૦,૦૦૦
	બ	અનામત અને વધારો	
		સામાન્ય અનામત નફાનુકસાન ખાતું	૨,૦૦,૦૦૦ ૧,૭૦,૦૦૦
	ક.	શેર વોરન્ટની સામે મળેલ રકમ	

	૨.	શેર વહેંચણી બાકી છે તેવાં શેર અરજી નાણાં	
	૩.	બિન ચાલુ દેવા	
	અ.	લાંબા ગાળાના ઉછીનાં નાણાં – ૮% ના ડિબેન્ચર	૨,૫૦,૦૦૦
	બ.	પ્રસારિત કરવેરા દેવા (ચોખ્ખી રકમ)	
	ક.	અન્ય લાંબા ગાળાના દેવા	
	ડ.	લાંબા ગાળાની જોગવાઈઓ:	
	૪.	ચાલુ દેવા:	
	અ.	ટૂંકા ગાળા માટે ઉછીના લીધેલ: બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ (સ્ટેટ બેન્ક)	૪૦,૦૦૦
	બ.	વેપારી લેણદારો: લેણદારો દેવીહૂંડીઓ	 ૧,૦૦,૦૦૦ ૫૦,૦૦૦
	ક.	અન્ય ચાલુ જવાબદારી: પ્રોવિડંટ ફંડ ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	 ૩૦,૦૦૦ ૧૦,૦૦૦
	ડ.	ટૂંકા ગાળાની જોગવાઈ:	
		કુલ	૧૫૦૦૦૦૦
II		મિલકતો	
	૧	બિન ચાલુ મિલકતો	
	અ	કાયમી મિલકતો	
	૧.	દ્શ્ય મિલકતો	
		જમીન – મકાનો	૫,૦૦,૦૦૦
		મશીનરી	૧,૩૦,૦૦૦
	૨.	અદ્શ્ય મિલકતો:	
	બ	બિન ચાલુ રોકાણો	
	ક	લાંબાગાળાની લોન અને એડવાન્સ	
	ડ.	અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો: ડિબેન્ચર વટાવ	૫,૦૦૦
	૨.	ચાલુ મિલકતો:	
	અ.	ચાલુ રોકાણો : કામચલાઉ રોકાણો	૨,૭૦,૦૦૦
	બ.	માલ સામગ્રી: સ્ટોક	૧,૭૫,૦૦૦
	ક.	વેપારી દેવાદારો: દેવાદારો	

		લેણીહૂંડીઓ	૨,૦૦,૦૦૦ ૫૦,૦૦૦
	ડ.	રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો: રોકડ સિલક બેન્ક સિલક	 ૨૦,૦૦૦ ૪૦,૦૦૦
	ઈ.	ટૂંકા ગાળાની લોન અને એડવાન્સ: અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો	૩૦,૦૦૦ ૮૦,૦૦૦
	ફ.	અન્ય ચાલુ મિલકતો:	
		કુલ	૧૫૦૦૦૦૦

વધારાની માહિતી:

(૧) કુલ વેચાણના ૨૦% રોકડ વેચાણ છે.

(૨) તા. ૧-૪-૨૦૧૭ના રોજનો સ્ટોક રૂ. ૧,૨૫,૦૦૦ છે.

(૩) દેવાદારનો ગુણોત્તર ૯૦ દિવસો છે.

(૪) વેચાણના ૪૦% કાચો નફો છે.

(૫) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો) રૂ ૨,૫૦,૦૦૦ છે.

(૬) કરવેરાનો દર ૫૦% છે.

(૭) કામના દિવસો ૩૬૦ દિવસો છે.

(M.A.2007)

Q.7 નીચેની માહિતી પરથી નીચેના ગુણોતર ગણો.

૧. સ્ટોક ગુણોતર

૨. સંચાલન ગુણોતર

૩. ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર

છેવટનો સ્ટોક, શરૂના સ્ટોકના ૫૦% છે.

શરૂના સ્ટોક થી ૮ ગણી ખરીદી છે.

વેચાણ શરૂના સ્ટોકથી ૧૫ ગણું છે.

વ્યવસ્થિત ખરીદી ૬૦%

ખરીદીના ખર્ચ રૂ.૨૦૦૦૦

સંચાલન ખર્ચા રૂ. ૬૦૦૦૦

કરવેરાનો દર ૫૦% છે. **(M.A.2010)**

Q.8 નીચેની માહિતી પરથી નીચેના ગુણોતર ગણો.

૧. સ્ટોક ગુણોતર

૨. દેવાદાર ગુણોતર

૩. લેણદાર ગુણોતર

છેવટનો સ્ટોક, શરૂના સ્ટોકના ૫૦% છે.

શરૂના સ્ટોક થી ૮ ગણી ખરીદી છે.

વેચાણ શરૂના સ્ટોકથી ૧૫ ગણું છે.

વ્યવસ્થિત ખરીદી ૬૦%

ખરીદીના ખર્ચ રૂ. ૬૦૦૦૦

લેણદારો અને દેવીહુંડી કુલ રૂ.૧૫૩૬૦૦

દેવાદારો રૂ.૩૦૦૦૦૦

ઉધાર વેચાણ અને રોકડ વેચાણ નું પ્રમાણ ૨:૧ છે.

ઉધાર ખરીદી અને રોકડ ખરીદી નું પ્રમાણ ૪:૧ છે.

વર્ષના ૩૬૦ દિવસો ધ્યાનમાં લેવા. **(M.A.2010)**

Q.9 **ગંગેશ્વર લિ. ની માહિતી નીચે મુજબ છે.**

	રૂ.
ઇક્વિટી મૂડી દરેક રૂ. ૧૦૦ નો	700000
૮%ની પ્રેફ.શેરમૂડી	500000
૧૦% ના ડિબેન્ચર	200000
રાખી મુકેલી કમાણી	210000
૧૦% ની જાહેર થાપણ	50000
અવાસ્તવિક મિલકત	35000
કાયમી મિલકત	2000000
દેવાદાર	250000
લેણીહુંડી	50000
અગાઉથી ચૂકવેલા ખર્ચ	20000
રોકડ બેંક	120000
ઝડપથી વેચી શકાય એવી જામીનગીરી	60000
લેણદાર	150000
દેવીહુંડી	50000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	50000
નુર જકાત	40000

વધારાની માહિતી

૧. છેવટનો સ્ટોક, શરૂના સ્ટોક કરતા ૨૫% છે.
૨. શરૂના સ્ટોક કરતાં પાચ ગણી ખરીદી કરવામાં આવે છે.
૩. ખરીદી અને વેચાણ નું પ્રમાણ ૨:૫ છે.
૪. કાચા નફાનો દર ૫૦% છે.
૫. ઉધાર વેચાણ કુલ વેચાણ ના ૬૦% છે.
૬. ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને વહેચી શકાય એવો નફો રૂ.૧૪૦૦૦૦ છે.
૭. કરવેરાનો દર ૪૦% છે.

ગણતરી કરો:

૧. રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
૨.દેવાદાર ગુણોતર(૩૬૦ દિવસો)
૩. સચાલન ગુણોતર
૪. ચોખ્ખા નફાનો ગુણોતર
૫. સ્ટોક ગુણોતર
૬. માલિકી ગુણોતર

(M.A.2011)

Q.10 નીચેની માહિતી માજીવાલા કંપનીના નાણાકીય રેકોર્ડ ઉપરથી મેળવવામાં આવી છે :
ઉધાર વેચાણ કુલ વેચાણના ૬૨.૫% છે.

વેચેલમાલનીપડતર ૭૦%
ઇક્વિટીશેરમૂડી ....રૂ.૪,૦૦,૦૦૦
રાખી મૂકેલી કમાણી ....રૂ.૮૩,૨૦૦
૧૫%ના ડિબેંચર........................ રૂ.૩,૨૦,૦૦૦
લેણદાર .....રૂ.૧,૪૦,૦૦૦
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ ....રૂ.૩૬,૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચ...............રૂ.૩,૨૦૦
કાયમી મિલકતો...........રૂ.૬,૪૦,૦૦૦
છેવટનો સ્ટોક ૧,૨૮,૦૦૦
દેવાદારો.............રૂ.૧,૬૦,૦૦૦
રોકડ સિલક ....રૂ.૬૪,૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક ....રૂ.૧,૩૨,૦૦૦
સંચાલન ખર્ચા ....રૂ.૨,૫૬,૦૦૦
સંચાલન ગુણોત્તર ૯૦%

માજીવાલા કંપની માટે નીચેના ગુણોત્તરો ગણતરી કરો :

(૧) ચાલુ ગુણોત્તર (૨) દેવાદારનો ગુણોત્તર (વર્ષના ૩૬૦ દિવસ ધ્યાનમાં લેવા) (૩) શૅર હોલ્ડરોના ભંડોળ પર વળતરનો દર (૪) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૫) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (કરવેરાનો દર ૫૦%) (૬) સ્ટોક ગુણોત્તર

Q.11 શીવકૃપા કંપની લિ. ની તા.૩૧-૧૨-૯૮ના રોજની માહિતી નીચે મુજબ છે.

	રૂ.
ઈકિ.શેર મૂડી (રૂ.૧૦નો)	૩,૦૦,૦૦૦
પ્રેફ.શેરમૂડી (રૂ.૧૦નો)	૨,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૫૦,૦૦૦
૧૫%ના ડિબેંચર	૧,૦૦,૦૦૦
જાહેર થાપણો	૧,૩૦,૦૦૦
લેણદારો	૭૦,૦૦૦

દેવીહૂંડી	૨૦,૦૦૦
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	૧૦,૦૦૦
બેંક ઓવર ડ્રાફટ	૧૨,૫૦૦
જમીન-મકાન	૩,૩૭,૫૦૦
યંત્ર	૨,૦૦,૦૦૦
દેવાદાર	૭૦,૬૦૦
લેણીહૂંડી	૨૩,૦૦૦
રોકડ-બેંક	૧,૦૬,૪૦૦
સ્ટોક	૨૫,૦૦૦
અવાસ્તવિક મિલકતા	૧,૩૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી : (૧) ઉધાર વેચાણ (જે કુલ વેચાણના ૬૦% છે.) રૂ.૩,૧૨,૦૦૦ (૨) વ્યવસ્થિત ખરીદી રૂ.૩,૧૨,૦૦૦ (૩) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા બાદનો) રૂ.૧,૨૨,૫૦૦ (૪) વહીવટી ખર્ચા રૂ.૬૦,૦૦૦ (૫) નાણાકીય ખર્ચા રૂ.૪૦,૦૦૦ (૬) વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા રૂ.૪,૦૦૦ (૭) તા.૩૧-૧૨-૯૭ના રોજનો સ્ટોક રૂ.૩૭,૪૦૦

નફા પર કરવેરાનો દર ૫૦% છે. (અ) પ્રવાહી ગુણોત્તર (બ) કાચા નફાનો ગુણોત્તર (ક) સંચાલન ગુણોત્તર (ડ) દેવાદાર ગુણોત્તર (૩૬૦ દિવસ) (ઇ) સ્ટોક ગુણોત્તર (ફ) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર.